

O programu

Program je usmeren na podršku udruženim građanima i građankama u razvoju zelenih preduzetničkih ideja u Srbiji. Pod zelenim preduzetničkim idejama podrazumevamo proizvode, usluge ili poslovne modele koji doprinose zaštiti životne sredine i održivom razvoju zajednice. To mogu biti ideje koje smanjuju otpad i zagađenje, podstiču reciklažu i ponovnu upotrebu resursa, štede energiju i prirodne resurse ili doprinose zdravijem i održivijem načinu života. Solidarni preduzetnici su organizacije ili preduzeća koja ostvaruju prihod kroz prodaju proizvoda ili usluga, ali svoj rad usmeravaju ka rešavanju društvenih ili ekoloških problema i unapređenju zajednice. Zelene preduzetničke ideje igraju ključnu ulogu u stvaranju održivijeg budućnosti za našu planetu, spajajući inovacije i poslovne mogućnosti sa zaštitom životne sredine. Više informacija o solidarnom preduzetništvu možete pronaći u dokumentu [Definicije i objašnjenje pojmova](#).

Kroz program se, putem javnog konkursa, dodeljuju tri nagrade čiji ukupni fond iznosi 10.000 američkih dolara za udruženja građana, fondacije, zadužbine, zadruge i privredna društva koji planiraju da postanu solidarni preduzetnici ili su u solidarnom preduzetništvu početnici.

Ko može da se prijavi?

Za učešće u programu mogu se prijaviti pravna lica registrovana u Republici Srbiji: udruženja, fondacije, zadužbine, zadruge i privredna društva (ortačka društva, komaditna društva, društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarska društva):

- čiji su zakonski zastupnici domaća fizička ili pravna lica;
- koja planiraju da postanu solidarni preduzetnici ili su u solidarnom preduzetništvu početnici;
- čiji godišnji profit ne prelazi 1.200.000,00 dinara.

Odrednica solidarni preduzetnici u pripremi znači da je pravno lice u fazi planiranja i/ili pokretanja solidarnog preduzeća, tj. da realizuje poslovni plan solidarnog preduzeća najviše tri godine. Ograničenje od tri godine ne odnosi se dužinu postojanja pravnog lica koje se prijavljuje već na trajanje zelene ideje koju to pravno lice realizuje. Početkom realizacije poslovnog plana solidarnog preduzeća smatramo početak prodaje proizvoda ili usluga na tržištu.

Koje teme podržavamo?

U ovom programu podržavamo održiv razvoj solidarnih preduzetnika u pripremi ili početnika. To znači da u prijavi želimo da vidimo plan rada i razvoja celokupnog solidarnog preduzeća. Tokom učešća u programu, u kasnijim fazama nakon prvog odabira i obaveznog treninga, korisnici će odlučivati u kom delu poslovanja bi upotreбили donaciju iz ovog programa. Ne postoji ograničenje u finansiranju vrsta i/ili opsega aktivnosti potrebnih za pokretanje ili razvoj solidarnog preduzeća. Učešće drugih donatora je poželjno, ali nije uslov za dobijanje donacije dok sopstveno učešće od prihodovne delatnosti mora biti sastavni deo plana poslovanja. Program Zelene ideje otvara prostor za zelene inovacije koje mogu obuhvatiti širok spektar proizvoda i usluga, između ostalog u sledećim oblastima:

Obnovljiva energija: razvoj i implementacija tehnologija za korišćenje obnovljivih izvora energije kako bi se smanjila zavisnost od fosilnih goriva i smanjili emisije štetnih gasova.

Reciklaža i apciklaža: poslovni modeli koji se fokusiraju na prikupljanje, recikliranje i ponovno korišćenje materijala kako bi se smanjila količina otpada i potreba za proizvodnjom novih sirovina.

Održiva moda/tekstilna industrija: proizvodnja odeće od recikliranih ili prirodnih materijala, radionice popravke odeće i sl.

ZELENE IDEJE

Zeleni transport: razvoj inovativnih rešenja za transport kako bi se smanjila emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Održiva poljoprivreda: primena praksi održive poljoprivrede, kao što su organska poljoprivreda, vertikalna sadnja, permakultura i sl, kako bi se podržala proizvodnja hrane bez iscrpljivanja resursa i zagađivanja okoline.

Zelena tehnologija: razvoj tehnoloških rešenja koja pomažu u smanjenju potrošnje energije, optimizaciji resursa i unapređenju energetske efikasnosti u različitim industrijama.

Digitalna rešenja za održivost: softveri, aplikacije ili platforme koje pomažu u praćenju ekološkog otiska, optimizaciji upotrebe resursa ili olakšavaju deljenje resursa.

Zdrava ishrana: poslovi koji podržavaju proizvodnju i distribuciju zdrave hrane, kao i promociju smanjenja potrošnje resursa.

Ekoturizam: razvoj turističkih destinacija koja podržavaju očuvanje prirode i lokalnih ekosistema, istovremeno pružajući prilike za razvoj zajednice.

Zeleni građevinski materijali i gradnja: upotreba ekoloških i održivih materijala u građevinskim projektima radi smanjenja uticaja na okolinu.

Pored navedenih oblasti, ohrabrujemo ideje iz drugih segmenata cirkularne ekonomije, zelene tehnologije i društvenih inovacija koje doprinose zaštiti životne sredine i održivom razvoju. Inicijative koje uključuju edukaciju i ekološko osnaživanje zajednica, urbanu ekologiju, zelenu infrastrukturu, digitalna zelena rešenja ili inovacije u upravljanju vodama takođe su dobrodošle.

Proces prijave i selekcije

Program se sprovodi kroz nekoliko faza:

Podnošenje koncepta ideje

Zainteresovane organizacije podnose onlajn prijavu i osnovne informacije o svojoj zelenoj ideji putem koncepta prijavnog formulara i budžeta.

Administrativna i programska procena prijave

Nakon prijema koncepta ideje Trag fondacija proverava da li prijave ispunjavaju osnovne uslove konkursa i procenjuje kvalitet i potencijal prijavljenih ideja. Do 10 najboljih ideja biće pozvano da učestvuje u obaveznoj onlajn obuci o razvoju solidarnog preduzetništva i poslovnog planiranja, prema sledećim kriterijumima:

- da je prijava podneta na vreme, prema uputstvu za prijavljivanje;
- da je podnosilac u okvirima ciljnih grupa kojima je program namenjen (udruženje, fondacija, zadužbina, zadruga ili privredno društvo);
- da je podnosilac kraće od tri godine na tržištu sa proizvodima solidarnog preduzeća;
- da ideja ima održiv poslovni model i mogućnost da ostvaruje prihode.

Nije neophodno da organizacija već ostvaruje profit, ali je važno da prijavljena ideja pokazuje potencijal za dugoročnu održivost.

Obuka

Za sve koji su prošli prvi krug odlučivanja, biće organizovan trening o solidarnom preduzetništvu, gde će učesnici imati mogućnost da unaprede i detaljnije predstave svoje planove, popunjavanjem Finalnog predloga projekta, što je obavezno za učešće u narednim koracima programa. Obuka će biti održana onlajn, tokom četiri uzastopna dana od **21. do 24. jula 2026.** godine, u periodu od 17h do 20.30h. Na obuku će biti pozvana po dva predstavnika/predstavnice zelene ideje.

Razvoj finalne prijave

Nakon obuke, učesnici pripremaju finalni predlog projekta i prezentaciju svoje ideje uz mentorsku podršku.

Forum za zelene ideje (druga nedelja septembra 2026): Na javnom događaju učesnici će predstaviti svoje ideje žiriju koji će odabrati tri najbolje kojima će biti dodeljene donacije u ukupnom fondu od 10.000 američkih dolara: treća nagrada je 2.000 dolara, druga nagrada je 3.000 dolara a prva nagrada je 5.000 dolara u dinarskoj protivvrednosti. Žiri sastoji od 5 članica/članova koji čine nezavisni eksperti, predstavnici donatora i partnera i solidarni preduzetnici(prethodni dobitnici nagrade na Forumu). Žiri odlučuje na osnovu finalne prijave, budžeta i izveštaja o proceni kvaliteta poslovnih planova nakon pohađane obuke i javne prezentacije na samom Forumu.

Tri pobednika Forumu za zelene ideje biće predstavnici Trag fondacije na regionalnom takmičenju Zelene ideje Balkana u Prištini gde će, osim predstavnika iz Srbije, učestvovati i po tri predstavnika partnerskih fondacija iz regiona. Učesnici će se takmičiti za dodatni fond za sprovođenje svojih ideja, u dve kategorije: koncept zelene ideje i razvijena zelena ideja, pri čemu će pojedinačne nagrade iznositi 5.000 ili 10.000 USD.

Kako konkurisati?

Ukoliko želite da konkurisate potrebno je da, **najkasnije do 03.7.2026.** popunite onlajn prijavu [na ovom linku](#).

Uz onlajn prijavu potrebno je priložiti konkursnu dokumentaciju koja sadrži sledeće obrasce:

- [Prijavni formular A](#)
- [Budžet A](#)

U onlajn prijavu uključene su sve potrebne instrukcije za popunjavanje. Sve organizacije koje dostave ispravnu prijavu sa pratećim dokumentima u naznačenom roku i na naznačeni način dobiće odgovor od Trag fondacije da je njihova prijava uzeta u razmatranje.

Na osnovu kojih kriterijuma žiri Foruma ocenjuje projekte?

Opšti utisak: ubedljivost predstavljenog plana i ubedljivost predstavnika u nastupu; utemeljenost društvene misije u odnosu na predstavljanje stanja u zajednici i potrebe i probleme ciljnih grupa; realističnost očekivanja i planiranih resursa; celovitost i povezanost elemenata poslovnog plana; kreativnost, inovativnost plana.

Društvena misija: kvalitet i jasnoća predstavljene procene stanja u zajednici; povezanost društvene misije sa predstavljanim problemima; povezanost društvene misije i poslovne delatnosti; jasnoća definisanja očekivanih rezultata, pre svega u delu merljivosti; povezanost očekivanih rezultata sa poslovnim planom; odnos očekivanih rezultata i kapaciteta podnosioca; uključivanje resursa iz zajednice; odnos prema resursima i životnoj sredini.

Poslovna delatnost: jasnoća i kvalitet definisanja proizvoda/usluga; relevantnost i preciznost u definisanju proizvodnog procesa; jasnoća definisanja, odnosno profilisanja kupaca; zasnovanost i kvalitet procene mogućeg i dovoljnog plasmana proizvoda; kvalitet planirane promocije i plasmana proizvoda/usluga; odnos prema konkurenciji; preciznost u opisu konkurencije.

Odnos prema životnoj sredini: prepoznavanje uticaja poslovanja na životnu sredinu; aktivnosti prevencije, smanjenja uticaja i/ili rekuperacije i/ili reparacije; odnos prema dobavljačima i distributerima koji (ne) štite životnu sredinu.

Finansijska projekcija: realističnost i logičnost cenovne politike; kvalitet, detaljnost, sveobuhvatnost projekcije prihoda i rashoda; detaljnost procene indirektnih troškova; procena profitabilnosti; plan direktnih ulaganja i povezanost sa društvenom misijom.

Koji su uslovi za korišćenje donacije?

U okviru programa, finansijski podržavamo tri solidarna preduzetnika. Prvoplasirani dobija donaciju od 5.000,00 američkih dolara, drugoplasirani dobija donaciju od 3.000,00 američkih dolara i trećeplasirani dobija donaciju od 2.000,00 američkih dolara. Svi nagrađeni solidarni preduzetnici dobijaju donacije za razvoj solidarnog preduzeća prema unapred definisanom planu, koji je i sastavni deo ugovora o donaciji. Period trajanja ugovora o donaciji je 12 meseci. Dobijena sredstva se koriste prema planu koji je sastavni deo ugovora o donaciji, uz obavezu podnošenja programskog i finansijskog izveštaja Trag fondaciji.

Dodeljena sredstva namenjena su razvoju i unapređenju zelene preduzetničke ideje i mogu se koristiti za različite aktivnosti koje doprinose razvoju poslovanja i društvene misije organizacije. Sredstva je moguće koristiti, između ostalog, za:

- nabavku opreme i alata,
- razvoj i unapređenje proizvoda ili usluga,
- promociju i plasman proizvoda/usluga,
- izradu digitalnih rešenja i platformi,
- edukaciju i stručno usavršavanje,
- sertifikaciju proizvoda,
- troškove proizvodnje,
- unapređenje procesa rada,
- aktivnosti povezane sa zaštitom životne sredine i održivim poslovanjem.

ZELENE IDEJE

Tokom programa, nakon obuke i razvoja finalnog poslovnog plana, učesnici će detaljnije definisati način korišćenja donacije u skladu sa potrebama svoje zelene ideje. Finansiranje redovnih administrativnih troškova koji nisu direktno povezani sa razvojem zelene ideje neće biti prioritet programa.

Pored donacije na nacionalnom konkursu, svi dobitnici donacije učestvuju na regionalnom takmičenju Zelene ideje Balkana Fonda braće Rokfeler i takmiče se za dodatni fond od ukupno 40.000,00 američkih dolara u dve kategorije: **koncept zelene ideje** i **razvijena zelena ideja**, pri čemu će pojedinačne nagrade iznositi od iznositi 5.000,00 do 10.000,00 američkih dolara, u zavisnosti od kategorije. Ukoliko korisnik dobije donaciju na regionalnom takmičenju, ona se pridružuje donaciji sa nacionalnog Foruma. Uslovi korišćenja su isti kao za korisnike samo nacionalne donacije.